

การเลี้ยงเพิ่มปริมาณ

เตรียมกล่องเลี้ยงขนาด 13x13x26 ซม.³ เจาะด้านข้าง แล้วบุด้วยตาข่ายพลาสติก เพื่อช่วยในการระบายอากาศ

จำนวนมวนเพศเมียแต่ละวัย/กล่องเลี้ยง และอาหารที่ให้

มวนวัยที่	จำนวนมวน (ตัว/กล่อง)	จิ้งหรีดที่ใช้เลี้ยง (มวน:จิ้งหรีด)	จำนวนจิ้งหรีดที่ให้
1	50	25:1	2
2	50	25:1	2
3	35	10:1	4
4	35	4:1	9
5-ตัวเต็มวัย	20	3:1	7

ภายในกล่องเลี้ยงใส่จิ้งหรีด และลำสับบุหน้าเป็นอาหาร พร้อมทั้งใส่กิ่งไม้สด หรือกระดาษที่ขยำเป็นก้อน เพื่อให้มวนเกาะหรือหลบซ่อนตัว เปลี่ยนอาหารสัปดาห์ละ 3 ครั้ง

ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการเลี้ยงมวนเพศเมียจำนวน 200 ตัวด้วย จิ้งหรีดลายหรือแมงสะตัง เป็นเวลา 2 เดือน เท่ากับ 130 บาท (ค่าอาหาร 40 บาท + ค่าแรงงาน 90 บาท หรือร้อยละ 65)

อ้างอิง

นุรี ปัดทุม. 2551. การจัดการแมลงศัตรูพืชวงศ์กะหล่ำ โดยไม่ใช้สารเคมี. วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ
ภาควิชาออกเฉียงเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตู้ ปณ. 181

มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002

โทรศัพท์/โทรสาร 0-4334-3055

<http://home.kku.ac.th/nbrc/nbrcckku/index.html>

มวนเพศเมีย

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ
ภาควิชาออกเฉียงเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กันยายน 2551

มวนเพชฌฆาต (Sycanus sp.)

วงศ์ (Family) : Reduviidae
อันดับ (Order) : Hemiptera

ความสำคัญ

มวนเพชฌฆาต เป็นแมลงตัวห้ำ มีประโยชน์ในการช่วยกำจัดหนอนของแมลงศัตรูพืชได้หลายชนิด เช่น หนอนกระทู้ผัก หนอนกระทู้หอม หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนแก้วส้ม และหนอนบู่ต่างๆ เป็นต้น ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของมวนเข้าทำลายเหยื่อ โดยการใช้ปากที่เป็นแทงยาวแหลมคมเจาะเข้าไป ทำให้หนอนเป็นอัมพาตขยับตัวไม่ได้ จากนั้นจึงดูดกินของเหลวภายในตัวหนอนจนตัวแห้งเหี่ยวตาย มวนตัวห้ำชนิดนี้ดูดกินหนอนเป็นอาหารเท่านั้น ไม่ทำลายพืช จึงเป็นแมลงศัตรูธรรมชาติ ที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีในสภาพไร่ได้

วงจรชีวิตมวนเพชฌฆาต

ตัวเต็มวัย 45-60 วัน

ระยะไข่ ไข่มีลักษณะเป็นแท่งยาวรีสีเหลืองคล้ายลูกรักบี้ มีครีมหักยาวห่อหุ้มกลุ่มไข่ไว้เป็นกลุ่ม เมื่อครีมหักเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลช่วยยึดกลุ่มไข่ไว้กับกลองเลี้ยงไข่ใกล้ฟักมีสีแดงเข้ม(นุรี,2551) ในสภาพไร่ทั่วไปมวนตัวเต็มวัย มักวางไข่เป็นกลุ่มตามใบพืช โดยไข่แต่ละกลุ่มมีประมาณ 94 ฟอง ระยะไข่ประมาณ 10-25 วัน

ระยะตัวอ่อน ตัวอ่อนมี 5 วัย เมื่อฟักออกมาจากไข่ใหม่ๆ มีรูปร่างยาวรี ตัวมีสีส้มแดงมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มและดูดกินน้ำเป็นอาหารประมาณ 4-5 วันเริ่มแสดงพฤติกรรมการทำ โดยดูดกินหนอนต่างๆ เป็นอาหาร หลังจากลอกคราบเป็นตัวอ่อนวัยที่ 2-5 ลำตัวจะมีสีแดงเข้มขึ้นเรื่อยๆ หัวและขามีสีดำ ตัวอ่อนวัยที่ 4 จะเห็นตักชัดเจน ระยะตัวอ่อนตั้งแต่วัยที่ 1 ถึงวัยที่ 5 ใช้เวลา 50-60 วัน

ตัวเต็มวัย สีแดงสลับดำ มีส่วนหัวแคบ คอยาว ปีกและขาสีดำ ตัวผู้มีลำตัวยาวรีส่วนตัวเมียมีลำตัวอ้วนกว่าตัวผู้ อายุตัวเต็มวัยประมาณ 45-60 วัน ตัวเมียหนึ่งตัวสามารถวางไข่ได้ 650-700 ฟอง (3-5 กลุ่ม)

การนำไปใช้ประโยชน์

เราสามารถนำมวนเพชฌฆาต ตั้งแต่วัยที่ 2 ถึงตัวเต็มวัย ไปปล่อยเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชในแปลงไม้ดอก เช่น ดาวเรือง กุหลาบ กล้วยไม้ แปลงผักตระกูลกะหล่ำ ข้าวโพด และแปลงปลูกต้นสัก อัตราการปลดปล่อยประมาณ 500 ตัว/ไร่

ใช้กำจัดหนอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงดาวเรือง

ใช้กำจัดหนอนกระทู้ผักในแปลงผัก

